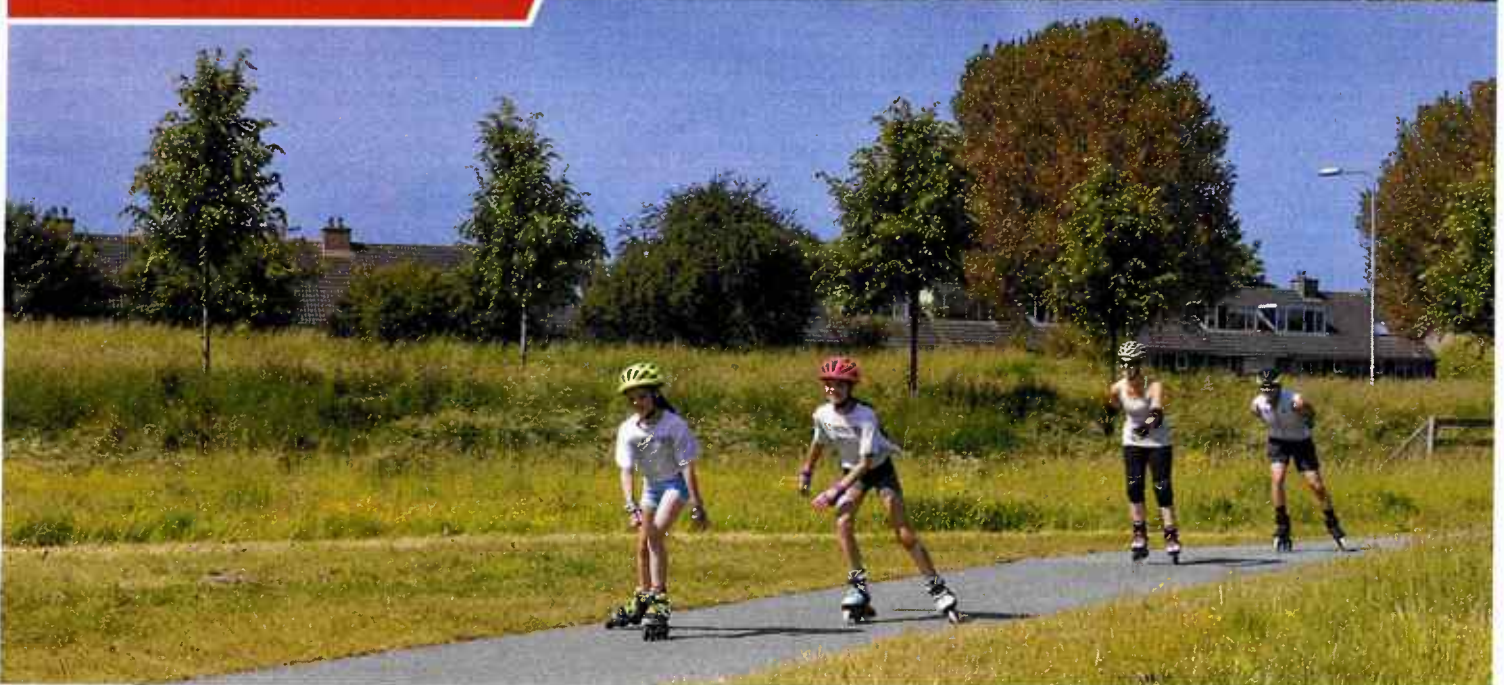
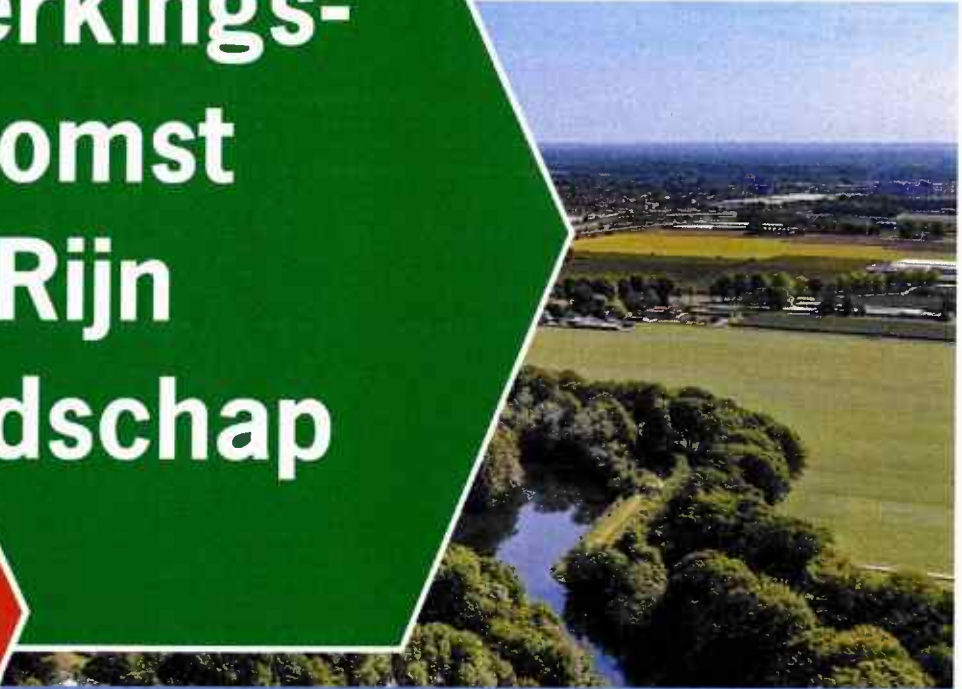

Samenwerkings- overeenkomst Kromme Rijn Linie Landschap

Gebiedsgerichte samenwerking
Voorbeeldgebied
20 december 2023

De ondergetekenden:

Gemeente Bunnik, gevestigd aan Singelpark 1, 3984 NC Odijk, (Postbus 5, 3980 CA Bunnik), krachtens volmacht van de burgemeester rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder mevrouw H.S. de Groot, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21 november 2023, hierna te noemen: "gemeente Bunnik"

Gemeente Houten, gevestigd aan Onderdoor 25, 3995 DW Houten, (Postbus 30, 3990 DA Houten) krachtens volmacht van de burgemeester rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder de heer W. van den Berg, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 december 2023, hierna te noemen: "gemeente Houten".

Gemeente Nieuwegein, gevestigd aan Stadsplein 1, 3431 LZ Nieuwegein (Postbus 1, 3430 AA Nieuwegein), rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester mevrouw M.J.T.G. van Beukering - Huijbregts, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 12 december 2023, hierna te noemen: "gemeente Nieuwegein".

Gemeente Zeist, gevestigd aan het Rond 1, 3701 HS Zeist, (Postbus 513, 3700 AM Zeist) op grond van artikel 171 lid 2 van de gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder W.D. Catsburg, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 december 2023, hierna te noemen: "gemeente Zeist".

Gemeente Utrecht, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder, mevrouw L. Voortman, handelend ter uitvoering van het besluit van 5 december 2023, hierna te noemen: "gemeente Utrecht".

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, ingevolge art. 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door hoogheemraad J.A. Otterman, handelend ter uitvoering van het besluit van 5 december 2023 (DM 1972552), hierna te noemen: "waterschap".

Provincie Utrecht, gevestigd aan de Archimedeslaan 6, 3584 BA (Postbus 80300, 3508 TH) te Utrecht, krachtens volmacht van de commissaris van de Koning, de heer J.H. Oosters, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw W.R.C. Sterk, gedeputeerde, ter zake handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht d.d. 12 december 2023 en artikel 2 lid 3f van het Organisatiebesluit Provincie Utrecht 2004, hierna te noemen: "provincie",

Hierna gezamenlijk en ieder afzonderlijk te noemen: "Partijen" respectievelijk "Partij";

Partijen verklaren dat deze overeenkomst wordt aangegaan onder de volgende bepalingen en bedingen:

Overwegende dat:

A.

- » Op 7 februari 2022 ondertekenden 39 organisaties het Groen Groeit Mee Pact waarmee zij de intentie uitspraken zich in te zetten voor groen als randvoorwaarde voor verstedelijking en zelfstandige kwaliteit van een vitale en aantrekkelijke regio.
- » Om het in samenhang realiseren van een schaa sprong in verstedelijking én het verbinden en versterken van onze landschappen en groenstructuren concreet te maken doen de samenwerkende organisaties ervaring op in ten minste vier voorbeeldgebieden. Het Kromme Rijn Linie Landschap is één van de vier voorbeeldgebieden.
- » Het Kromme Rijn Linie Landschap is een uniek, omvangrijk en divers landschap met hoge recreatieve, cultuurhistorische en ecologische betekenis. De kwaliteiten van het landschap staan echter onder druk door ruimtelijke ontwikkelingen in en rondom dit gebied, waardoor de bezoekersaantallen in de bestaande landbouw-, recreatie- en natuurgebieden (verder) zullen toenemen. Daarnaast heeft het gebied opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, water, energie en landbouwtransitie en cultuurhistorie.
- » Het Kromme Rijn Linie Landschap is daarmee een kansrijk gebied voor het in samenhang realiseren van een schaa sprong in verstedelijking én een schaa sprong in het versterken van onze landschappen en groenstructuren.

B. Partijen hun afspraken over de samenwerking schriftelijk willen vastleggen in onderhavige overeenkomst.

Artikel 1. Doelstelling overeenkomst

- 1.1 Partijen starten in het Groen Groeit Mee voorbeeldgebied Kromme Rijn Linie Landschap een gebiedsgerichte samenwerking.
- 1.2 Doel van deze samenwerking is:
  - » Het uitwerken van een ontwikkelperspectief voor het gebied op de lange termijn, inclusief uitvoeringsstrategie met projecten, fasering, bekostigingsvoorstellen en wijze van organiseren van de gebiedssamenwerking in de volgende fase.
  - » Het realiseren van een aantal kansrijke projecten op de kortere termijn passend binnen de doelstellingen van deze samenwerking.
  - » Het voorbereiden en uitwerken van een langjarige samenwerking voor realisatie van het Ontwikkelperspectief.
  - » Het trekken van lessen die breder kunnen worden uitgewisseld met en toegepast in andere gebieden binnen de provincie met name op het punt van de systematiek van Groen Groeit Mee.
- 1.3 Deelname aan de gebiedssamenwerking vormt op zichzelf geen invulling van de Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht artikel 9.13 lid d. De inhoudelijke uitwerking van de gebiedssamenwerking kan zo mogelijk wel bijdragen aan het invullen van de voorwaarde voor wat betreft te ontwikkelen natuur en recreatie in relatie tot woningbouw.

Artikel 2. Begrenzing gebied

- 2.1 De begrenzing van het plangebied is indicatief (zie bijlage 1 'Plan van Aanpak Kromme Rijn Linie Landschap – Een doorkijk naar 2040', deze bijlage maakt onderdeel uit van de overeenkomst). De begrenzing van het plangebied kan meebewegen met kansen en wensen.
Er is voor dit gebied gekozen vanwege de grote ruimtelijke dynamiek in en om dit gebied als gevolg van opgaven vanuit wonen, werken, bereikbaarheid, energie, water, klimaat, natuur, landbouw, erfgoed, landschap en recreatie. De begrenzing van het gebied is fluide om ook de relaties tussen het gebied en de omgeving te versterken.
- 2.2 Dit gebied ligt in de provincie Utrecht en het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en omvat delen van de gemeenten Utrecht, Bunnik, Zeist, Nieuwegein en Houten. Ontwikkelingen in dit gebied kunnen ook relevant zijn voor de gemeenten De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.

Handwritten signatures in blue ink, including initials 'MB', 'LU', and a large signature.

Artikel 3. Denklijnen en uitgangspunten aanpak

Partijen hanteren bij het opstellen van het ontwikkelperspectief en selectie van kansrijke projecten de volgende uitgangspunten:

- 3.1 Kruispunt van landschappen: De diversiteit van landschappen en cultuurhistorie die hier bij elkaar komt is uniek en verbindt ook de landschappen op hoger schaalniveau zoals het stroomgebied van de Kromme Rijn, de stroomruggen en steden met waterkeringen en kanalen, de flanken van de Utrechtse Heuvelrug, de Limes en Hollandse Waterlinies (UNESCO werelderfgoed).
- 3.2 Nieuw toekomstperspectief: Het actief ombuigen van bedreigingen naar perspectief: landbouwtransitie, klimaatadaptatie, energietransitie, waterberging en het vergroten van biodiversiteit zorgen juist voor kansen voor een nieuwe balans tussen natuur, landbouw en recreatie.
- 3.3 Behoud door ontwikkeling: Het gebied staat niet stil, juist het ontwikkelen van bijvoorbeeld activiteiten in/rond cultureel erfgoed zorgt voor een toekomstbestendige manier van behoud.
- 3.4 Ondernemend en actief: Inzet is een levend landschap met ruimte voor nieuw ondernemerschap en langjarige verdienmodellen, bijvoorbeeld voor de boeren (lokale producten), (verblijfs-)recreatie en horeca.
- 3.5 Mens en natuur centraal: Groen start bij de voordeur en loopt door via buurtgroen, parkgroen en robuust groenblauwe verbindingen in het landschap waar natuur en koele, waterrijke plekken met recreatie betekenis hebben voor iedereen (mens en natuur).
- 3.6 Groenblauwe plekken en structuren ontwikkelen die zorgen voor meer samenhang in en verbindingen tussen landschappen en natuurgebieden en mede zorgen voor het vergroten van biodiversiteit, robuustere natuur(waarden) en een robuust watersysteem. Te denken valt aan maatregelen gericht op structuren en het leggen van verbindingen zoals natuurvriendelijke oevers langs watergangen, nieuwe wandelpaden, begroeiing langs akkerranden en ook aan grotere gebieden die worden ingericht als nieuwe natuur, recreatieplek, duurzame landbouw, waterberging en/of een combinatie van (meerdere van) deze functies.

Partijen spreken af volgens de hieronder gestelde uitgangspunten te werken:

- 3.7 Partijen zoeken aansluiting bij andere programma's zoals het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en regionale processen rond infrastructuur (in kader MIRT, A12 zone, uitbreiding Uithoflijn, onderzoek Merwedelijn etc.). Een samenhangende programmering draagt bij aan een gerichtere samenwerking, minder versnippering, minder bestuurlijke drukte en meer draagvlak.
- 3.8 Partijen delen de ambities en werken hier zoveel als mogelijk als één overheid (provincie, waterschap en gemeenten) in samen. Dit betekent concreet dat we gezamenlijk afgestemd en zo nodig uit één mond communiceren over het ontwikkelperspectief.
- 3.9 Partijen streven naar een breed draagvlak en goede samenwerking met grondeigenaren (waaronder Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Staatsbosbeheer en Utrechts Landschap), beheerders, lokale ondernemers en gebruikers om integraal in dit gebied aan de slag te gaan. Samen met deze partijen concretiseren we de wijze van betrokkenheid in het proces.
- 3.10 Om afstemming op inhoud en communicatie te organiseren en tegelijkertijd op korte termijn te kunnen starten, werken Partijen gelijktijdig aan zowel het ontwikkelperspectief (lange termijn) als aan kansrijke projecten (kortere termijn) en een voorstel voor een organisatievorm op de middellange en lange termijn.
- 3.11 Bij het opstellen van het ontwikkelperspectief maken Partijen afspraken over de status van en benodigde besluitvorming over het ontwikkelperspectief.

Artikel 4. Organisatie en planning

- 4.1 Doel is om te starten met de uitvoering van de afspraken in deze overeenkomst in januari 2024. In het najaar van 2023 zijn de projectleider en landschapsarchitect geselecteerd en de voorbereidende werkzaamheden gestart.
- 4.2 De organisatie van dit voorbeeldgebied wordt gevormd door de overheden met ruimtelijke bevoegdheden in dit gebied. Dat zijn de (ondertekenende) Partijen:
- » Gemeente Bunnik
  - » Gemeente Houten
  - » Gemeente Nieuwegein
  - » Gemeente Utrecht
  - » Gemeente Zeist
  - » Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
  - » Provincie Utrecht

Partijen maken gezamenlijk afspraken over de verdeling van de kosten en verantwoordelijkheden en stemmen de besluitvorming onderling af.

4.2.1. De overlevormen in de samenwerking zijn:

- » Bestuurlijk overleg: provincie Utrecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en betrokken gemeenten. Partijen vragen de provincie om de rol van voorzitter op zich te nemen.
- » Ambtelijk opdrachtgeversoverleg: samenstelling nader te bepalen in overleg met betrokken organisaties.
- » Ambtelijke werkgroep: projectleider, provincie Utrecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, alle gemeenten en waar nodig andere organisaties.

- 4.3 Daar waar dit aan de orde is, stemmen Partijen af met organisaties die niet deelnemen aan deze samenwerking. Vanwege gedeelde belangen worden de gemeenten De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede als agendalid betrokken bij en geïnformeerd over de ontwikkelingen in het voorbeeldgebied.

Artikel 5. Capaciteit en financiering

- 5.1 Voor het uitwerken van een ontwikkelperspectief (beoogd tot en met 31 december 2024) worden de volgende kosten (exclusief BTW) ingeschat:

Ontwikkelperspectief	Kosten
Projectleider en landschapsarchitect	€ 195.000
Out of pocket	€ 30.000
Onvoorzien	€ 7.500
Totaal	€ 232.500

Deze kosten worden in 2024 door inkoop of aanstelling door gemeente Utrecht gefinancierd en op basis van werkelijke kosten inclusief BTW in rekening gebracht in het 2^e kwartaal aan Partijen volgens de verdeel-sleutel zoals is opgenomen in artikel 5.2.

Handwritten signatures in blue ink, including the initials 'MS' and 'LU'.

5.3 Voor de verdeling van de hierboven genoemde kosten hanteren we de volgende verdeelsleutel:

- » Provincie Utrecht 50%
- » Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 10%
- » Gemeenten 40%
  - Gemeente Bunnik (19%)
  - Gemeente Houten (16%)
  - Gemeente Nieuwegein (15%)
  - Gemeente Utrecht (36%)
  - Gemeente Zeist (14%)

5.4 In het geval van meerkosten in de proceskosten wordt, na vooraf accordering van deze kosten door het ambtelijk opdrachtgevers-overleg, dezelfde verdeelsleutel gehanteerd.

5.5 Naast de hierboven genoemde bijdrage in de proceskosten stelt elke deelnemer ambtelijke capaciteit voor vier uur per week beschikbaar voor werkzaamheden in het ambtelijk kernteam.

5.6 De kosten van potentiële projecten worden per project gedekt. In het uitvoeringsprogramma bij het ontwikkelperspectief wordt per project aangegeven wie waaraan hoeveel meebetaalt. Over het gehele programma kan voor de uitvoering rijks- en/of Europese subsidie worden aangevraagd. De verdeling van de kosten voor het ontwikkelperspectief zegt niets over de verdeling van kosten van afzonderlijke projecten. Hierover worden per project afspraken gemaakt.

5.7 Provincie Utrecht maakt zich sterk voor een substantiële bijdrage in personele inzet en financiële middelen voor (nader te benoemen) majeure projecten.

Artikel 6. Participatie en communicatie

6.1 Partijen werken nadere afspraken uit over de wijze van participatie met en communicatie in het gebied.

6.2 Gezamenlijke uitgangspunten daarbij zijn:

- » We hanteren een eenduidige - door betrokken Partijen gedragen - communicatieboodschap over de integrale opgave als geheel.
- » Waar het meerwaarde heeft maken we gebruik van de strategisch omgevingsmanagement (SOM)-analyse die er voor het programma Groen Groeit Mee is opgeleverd.
- » Participatieprocessen van projecten worden zo nodig onderling afgestemd.

Artikel 7. Publiekrechtelijke verantwoordelijkheden

7.1 Partijen blijven bij de uitvoering van deze overeenkomst gehouden aan hun individuele publiekrechtelijke verantwoordelijkheden, voortvloeiende uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, wetten en regelgeving. Het bepaalde in deze overeenkomst doet aan deze verantwoordelijkheden (en de daaraan verbonden bevoegdheden) niet af en zal er niet toe leiden dat de bevoegde organen van Partijen niet meer de vrijheid hebben om bij het uitoefenen van de publiekrechtelijke bevoegdheden hun eigen belangen dan wel belangen van derden op een zorgvuldige wijze te wegen. Partijen zullen ter zake nimmer aansprakelijk zijn ten opzichte van elkaar.

Artikel 8. Looptijd en verlenging, wijziging of aanvulling van Overeenkomst

8.1 Deze Overeenkomst treedt in werking op 20 december 2023 en eindigt bij bestuurlijke oplevering van het ontwikkelperspectief, uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 (eerste fase gebieds-samenwerking). Partijen spreken de intentie uit aansluitend afspraken vast te leggen over de samenwerking voor de tweede fase van uitvoering. De voorbereidende werkzaamheden die in het najaar van 2023 hebben plaatsgevonden zijn onderdeel van de kosten zoals benoemd in artikel 5.1.

8.2 Deze Overeenkomst kan niet eenzijdig worden beëindigd tenzij er sprake is van een ernstige toerekenbare tekortkoming in de naleving van verplichtingen uit deze Overeenkomst van één of meerdere Partijen.

8.3 Partijen treden met elkaar in overleg indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen, welke van dien aard zijn dat naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de Overeenkomst niet mag worden verwacht.

8.4 Wijziging, aanvulling of verlenging van deze Overeenkomst geschiedt schriftelijk bij gezamenlijk besluit van alle Partijen.

Aldus overeengekomen en getekend op 20 december 2023

Provincie Utrecht

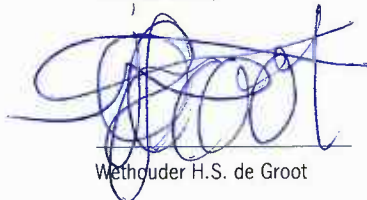
Namens deze,

Gedeputeerde W.B.C. Sterk

Gemeente Bunnik

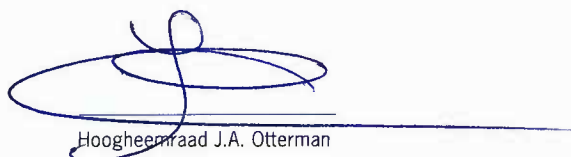
Namens deze,

Wethouder H.S. de Groot

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Namens deze,

Hoogheemraad J.A. Otterman

Gemeente Houten

Namens deze,

Wethouder W. van den Berg

Gemeente Nieuwegein

Namens deze,

Burgemeester M.J.T.G. van Beukering - Huijbregts

Gemeente Utrecht

Namens deze,

Wethouder L. Voortman

Gemeente Zeist

Namens deze

Wethouder W.D. Catsburg

